

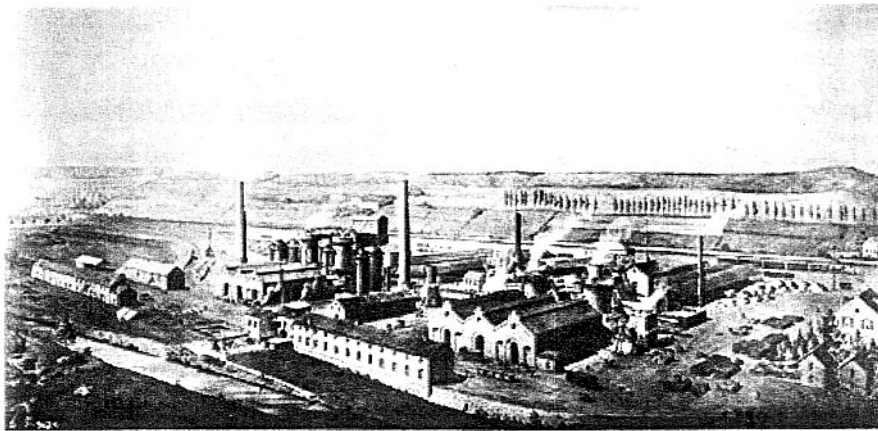
Geschiedenis van de metaalindustrie in Luxemburg, deel 2

(Jacqueline Birnie; uit: Perfinpost nr. 90, september 2009)

In de vorige PP is de eerste groep bedrijven, namelijk alle bedrijven die uiteindelijk tot Hadir zijn gaan behoren, besproken. De tweede groep bedrijven gaat uiteindelijk deel uitmaken van ARBED. Dit is eveneens de afkorting voor de Franse naam van het concern: Aciéries Réunies de Burbach-Eich-Dudelage. Op een groot deel van de correspondentie van de bedrijven kom je echter de Duitse naam tegen: Vereinigte Hüttenwerke Burbach-Eich-Düdelingen.

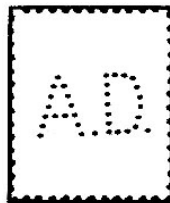
De basis van dit concern ligt in 1838 met de oprichting door Auguste Metz van de Eicherhütte. In 1865 volgde de oprichting van Hochofen-Werk (Anlage) Dommeldingen. Beide bedrijven maken deel uit van de onderneming Eicher Hütten-Verein Metz et Co. Het bedrijf Hochofen-Werk Dommeldingen gaat in 1911 op in ARBED en de naam wordt veranderd in ARBED Dommeldange.

Hochofen-Anlage in Dommeldingen.

EICHER HÜTTEN-VEREIN
Metz & Co. Eich bei Luxemburg

Het bedrijf heeft gedurende een lange periode, te weten van 1900 tot 1948, gebruik gemaakt van de perfin A.D.

In 1856 volgt de oprichting van de Saarbrücker Eisenhüttengesellschaft die de hoogovens in Burbach bouwt en in gebruik neemt. Inmiddels heeft dit bedrijf ook enkele mijnen verworven in de omgeving van Esch-sur-Alzette. Nadat de Saarbrücker Eisenhüttengesellschaft ook in 1911 in ARBED was opgenomen, hebben de mijnen de naam ARBED-mines gekregen en gaan ze gebruik maken van de perfin AM, gebruiksperiode van 1917 tot 1941.

Onderstaande strip van 3 is een voorbeeld van deze perfin tijdens de Duitse bezetting van Luxemburg. Het stempel is dan ook niet het Franstalige Esch-sur-Alzette maar de Duitse variant Esch-Alzig.

In 1871 wordt door dit bedrijf een samenwerkingsverband aangegaan met het bedrijf van Auguste Metz (Eicher Hütten-Verein) wat resulteert in de bouw van 4 nieuwe hoogovens in Esch-sur-Alzette welke worden ondergebracht in een nieuw bedrijf. Nadat ook dit bedrijf wordt ingebracht in ARBED ontstaat de naam Werk-Esch. Dit bedrijf gaat de perfin W.E. gebruiken, gebruikperiode 1914 tot 1930.

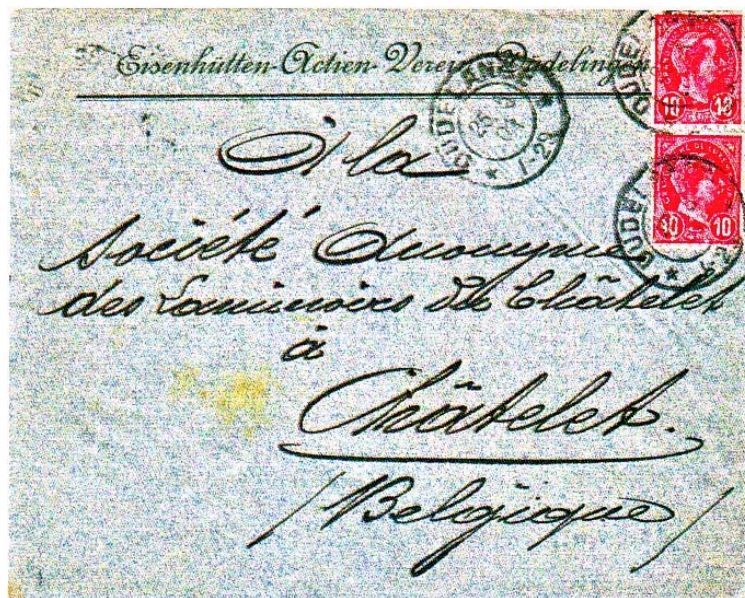

In 1925 wordt besloten dat de perfin W.E. vervangen moet worden door de perfin ARBED-ESCH. Deze perfin is uniek omdat ze in één slag gelijktijdig wordt aangebracht in 5 (AR - BE - D - ES - CH) verschillende standaard formaat zegels. Het is dus onmogelijk om de volledige perfin in één zegel te vinden. Hoewel er wel paartjes bekend zijn, zijn er tot op heden nog geen strippen van 5 gemeld. In grotere zegels is het mogelijk om meerdere delen van de perfin te onderscheiden. Zo is bijvoorbeeld in onderstaand zegel de combinatie AR - BE volledig zichtbaar.

Zoals de gebruikperiode van de perfin W.E. al aantoonde is het bedrijf langer doorgegaan met het perforeren van zegels met het oude apparaat en heeft men uiteraard ook eerst de oude voorraad geperforeerde zegels opgemaakt. Dat dit tot verwarring kon leiden blijkt uit rechterzegel waar toevallig of met opzet ook een deel van de nieuwe perfin is aangebracht, namelijk CH.

In 1880 verwerft de Burbacher Hütte een licentie voor het vervaardigen van Thomasstahl. Speciaal voor dit doel wordt in 1882 door beide bedrijven nogmaals een nieuwe onderneming opgericht: Eisenhütten Aktien-Verein Düdelingen. Het bedrijf gaat als één van de eerste Luxemburgse bedrijven de zegels perforeren, perfin S.D. (Stahlwerke Düdelingen). De gebruikperiode van S.D. is namelijk van 1891 tot 1943.

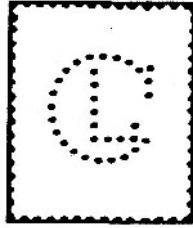

Brief uit de beginperiode van de perfin S.D., 25 mei 1901.

Uiteindelijk zal ook dit bedrijf in 1911 worden ingebracht in de nieuwe onderneming ARBED. Onderstaande brief (slechts ten dele afgebeeld) bevestigt de naamsverandering en is tevens een voorbeeld van een laat gebruik van de perfin, 18 oktober 1940.

In 1918 richtten ARBED en Terres Rouge een gemeenschappelijk verkoopkantoor op met de naam Columeta, Comptoir métallurgique Luxembourgeois S.A., perfin CL-monogram.
De gebruiksperiode loopt van 1918 tot 1930.

In het eerste deel van dit artikel gaf ik al aan dat in 1967 Hadir werd overgenomen door ARBED. Dit betekent dat van de 11 perfins uiteindelijk 10 perfins tot hetzelfde bedrijf zijn gaan behoren, een duidelijk voorbeeld van de noodzakelijke fusiegolf die in de Europese staalindustrie heeft plaatsgevonden.

Er is één bedrijf dat zich aan de fusiegolf van Hadir en ARBED heeft kunnen onttrekken, N. Zimmer-Maroldt, opgericht in 1898 door Nicolas Zimmer en zijn vrouw Anna Maroldt, dat de perfin NIZI gebruikt. In 1923 heeft het bedrijf de eerste naamsverandering gehad: Compagnie des Mines et Métaux. Het bedrijf bestaat echter nog steeds, inmiddels onder de naam Tinfos-Nizi, en is in handen van een Noorse onderneming.

Jacqueline Birnie

Bronvermelding

Internet: www.industrie.lu

Dick Scheper, De perfins van Luxemburg in Perfinpost mei 1998
FSPL, Katalog der Luxemburgischen Lochungen